

Denken en doen als collega's

En zo voelt het écht voor John Arts van de gemeente Boxmeer en Mark Elders, bedrijfsleider van de rioolwaterzuivering Land van Cuijk in Haps. Zij koppelden hun kennis en kunde in 2011 in de pilot samenwerking afvalwaterketen. Sindsdien neemt het waterschap voor twee jaar het beheer en onderhoud van de 25 gemalen plus randvoorzieningen over. Een goed voorbeeld van een effectieve, kostenverlagende en kwaliteitverhogende samenwerking, waarvan dus ook de burger profiteert.

€ 300.000

De OAS was de aanleiding om te zoeken naar samenwerkingsmogelijkheden in het Land van Cuijk: het beheer en onderhoud van de gemalen. Beleidsmedewerker civiele techniek van Mill/Sint Hubert Ad de Kort en zijn collega uit Boxmeer John Arts schreven een businesscase voor de pilot. John Arts: "Ik had het goed op orde, maar er ontstond een capaciteitsprobleem. Daarom kwam Boxmeer als eerste in aanmerking voor de pilot. Sinds 1 april 2011 verzorgt het waterschap het beheer en onderhoud van de gemalen, in plaats van een aannemer. Het waterschap doet het goedkoper: zonder winst oogmerk, ze zitten om de hoek en hebben alle expertise in huis. Dat scheelt nu al. De kosten voor het oplossen van storingen is per storing gehalveerd; en in de investeringen tot 2020

is nu al een besparing voorzien van € 300.000 door de second opinion van het waterschap."

Mill & Sint Hubert

Elders: "Door de pilot hebben we inzicht in de capaciteit van de gemalen van Boxmeer. Nu kunnen we de pompen beter op elkaar afstemmen, overstorten voorkomen en accurater omgaan met storingen. En ook beter inschatten wanneer gemalen aan renovatie of vervanging toe zijn, om die aanpassingen waar mogelijk in één werk op te pakken." Mill staat ook te popelen om mee te doen. Ad de Kort: "Wij gaan dit voorjaar een gelijksoortige samenwerking aan voor zes gemalen en vier bergbezinkbassins. We blijven dan zelf verantwoordelijk voor de 352 drukrioolgemaaltjes in het buitengebied."

Aanbod van het waterschap

- maatwerk leveren in de samenwerking bij activiteiten en in de mate die de gemeente wenst;
- gezamenlijk een investeringsprogramma tot 2020 opstellen om de investeringen op elkaar af te stemmen en investeringsvoordelen te behalen;
- aansluiting op de meetsystemen van het waterschap waardoor het meten en monitoren sterk kan verbeteren
- riooltechnisch advies bij de rioleringsadviseur van het waterschap;
- het verzorgen van het beheer en onderhoud van de gemeentelijke rioolgemalen, de persleidingen en randvoorzieningen.

Voordelen voor gemeenten

- maximale keuzevrijheid;
- gratis second opinion over besparingsmogelijkheden in de investeringen;
- technische en organisatorische ontzorging met perspectief op kostenbesparing in investeringen en exploitatie;
- lagere adviseurskosten, en toch een vraagbaak en deskundig sparringpartner in de regio.

Voordelen voor waterschap

- een gemotiveerde samenwerkingspartner maakt effectieve en efficiënte samenwerking mogelijk;
- zekerheid dat een afvalwaterketenprobleem tegen de laagst maatschappelijke kosten wordt opgelost met behoud of verbetering van de waterkwaliteit;
- kennis van het rioolstelsel opent mogelijkheden voor optimalisatie van de aanvoer naar de zuivering.

Winstpunten

- overstorten voorkomen en gericht overstorten in gebieden die dat op dat moment aankunnen;
- betere afstemming transportsysteem vanaf één centrale aangestuurd;
- waarborging continuïteit van beheer en onderhoud;
- verlichting van lasten en zorgen;
- beter inzicht in capaciteit van de gemalen;
- integrale benadering van inrichting openbare ruimte;
- vlotte afstemming over de waterzaken;
- met elkaar meeliften bij aanbestedingstrajecten;
- voorkomen van lastenverzwarende voor burger.

MEER INFORMATIE

Neem voor meer informatie over samenwerking in de afvalwaterketen contact op met afdelingshoofd Jan Malda, (073) 615 69 30, jmalda@aaenmaas.nl.

COLOFON

Deze folder is een uitgave van waterschap Aa en Maas.

Tekst en coördinatie

www.penenpotlood.nl, 's-Hertogenbosch

Vormgeving

www.wapenfeit.com

Drukwerk

de Croon van Heerbeek, Oirschot

Oplage

200 exemplaren

Samenwerking van onder tot boven

Intensieve samenwerking in de afvalwaterketen

tussen gemeenten en waterschap smaakt naar meer

Ondergronds gebeurt het al decennia: samenwerking in de afvalwaterketen tussen gemeenten en waterschap. Het rioolstelsel is namelijk een sluitend transportsysteem richting rioolwaterzuiveringsinstallatie, aangestuurd door pompen waaraan de randvoorzieningen als bijvoorbeeld een bergbezinkbassin zijn gekoppeld. Klimaatverandering, de Europese Kaderrichtlijn Water en kostenbesparing zijn onder meer redenen voor intensievere, bóvengrondse samenwerking in de afvalwaterketen. Als gemeenten en waterschap de handen ineen slaan en kennis en menskracht bundelen zoals de buizen ondergronds samenwerken, verhoogt de kwaliteit van het totaalsysteem terwijl de lasten voor de burger naar verhouding gelijk blijven.

Visie waterschap Aa en Maas op samenwerking in de afvalwaterketen

Het waterschap wil samen met gemeenten de investeringsplannen in de afvalwaterketen op elkaar afstemmen en gemeenten indien gewenst ontzorgen op het gebied van beheer en onderhoud van het gemeentelijke rioolstelsel. De mate waarin bepaalt de gemeente zélf.

Belangrijk daarbij is dat:

- de maatschappelijke kosten afnemen bij gelijkblijvende beschikbaarheid;
- wordt voldaan aan de wet- en regelgeving;
- de zorgplicht van gemeenten en waterschap niet wijzigt.

De inzameling door gemeenten en het transport en de zuivering van het vervuilde regen- en afvalwater door het waterschap brengen hoge maatschappelijke kosten met zich mee. De vraag is evident: Hoe optimaliseren we de afvalwaterketen tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten? Het antwoord lijkt even evident: gemeenten en waterschap gaan intensiever samenwerken.

Drie k's

Gemeenten en waterschappen richten zich elk op een besparing van 8% in de (1) afvalwaterketenkosten. Samenwerking van waterschap en gemeenten levert nog eens een kostenbesparing van 5% voor allebei op waardoor de prijs voor de burger in 2020 op ongeveer hetzelfde niveau blijft als in 2010. Plus: een vermindering van de (2) kwetsbaarheid op het gebied van kennis en personeelsomvang. En: een verhoging van de (3) kwaliteit dus veiligheid. Door bijvoorbeeld samen te meten en monitoren en gezamenlijk trendanalyses op te stellen, kunnen we efficiënte investeringsbeslissingen nemen voor het inzamelings-, transport- en zuiveringsdeel van de afvalwaterketen. Daarnaast: de sturing van de aanvoer van het afvalwater door de rioolgemalen naar de zuivering kan de waterkwaliteit verbeteren door een betere kwaliteit van het effluent van de zuivering en het lagere aantal gemeentelijke overstorten.

Smaakt naar meer

De samenwerkingsgedachte is niet nieuw. De vraag hoe we de afvalwaterketen kunnen optimaliseren, leidde eerder al tot de Optimalisatiestudies Afvalwatersysteem (OAS). Daarin werken gemeenten uit het verzorgingsgebied van de rioolwaterzuiveringsinstallaties en waterschap aan permanente samenwerking in de afvalwaterketen. Het sinds april 2011 lopende pilotproject in het Land van Cuijk -waarover u leest in deze folder- vloeit rechtstreeks voort uit dit OAS-denken. Het heeft binnen één jaar al maatwerk-samenwerking en voordeel opgeleverd voor de gemeente, het waterschap en de burger. Dusdanig, dat dit naar meer smaakt: het waterschap nodigt ook andere gemeenten uit de samenwerking te ontdekken, en te exploiteren tot ieders voordeel.

Krachtenbundeling ligt voor de hand

Erik Ronnes, wethouder Boxmeer: "Vertrouwen hebben in elkaar. Samen de marges opzoeken waarbinnen we taken kunnen verdelen en de afvalwaterketen efficiënt kunnen inrichten. Met

behoud van ieders autonomie. Op die manier kunnen we als overheden zuinig zijn met mensen en middelen; verantwoord omgaan met het materieel en ook ervoor zorgen dat iedereen blijft genieten van een landschap waarin de veiligheid en de beleving van water optimaal is. Voor mij ligt de krachtenbundeling tussen gemeenten en waterschap dus hartstikke voor de hand."

Eén transportsysteem in het Land van Cuijk?

Ad de Kort, beleidsmedewerker Mill en Sint Hubert: "Het zou mooi zijn als we het hele transportsysteem dat op de rwzi in Haps loost als één systeem kunnen beschouwen. Die cirkel is rond als de vijf gemeenten in

het Land van Cuijk -met de gemeente Landerd en Uden- het beheer en onderhoud van hun gemalen die onderdeel uitmaken van dit transportsysteem, aan het waterschap overlaten. Dan benutten we de rwzi optimaal en dat betekent: kostenverlaging, mindere belasting van het milieu, meer veiligheid, verbetering van efficiency en kwaliteit."

In beweging

Piet Beltman, lid Dagelijks Bestuur van Aa en Maas: "De wereld waarin we werken verandert heel snel. Of het nu ICT, WMO of interactie met mondige burgers betreft of innovaties, we zullen ons blijven aanpassen

aan die veranderende werkelijkheid. Dat geldt

voor waterschap en gemeenten. De uitdaging is om dat als overheden op een samenhangende manier te doen, zodat burger en maatschappij op de beste manier worden bediend. Het stedelijk gebied speelt in ons werk een steeds grotere rol. Hoe kunnen we voor onze kinderen een leefomgeving creëren waar het goed opgroeien, wonen en werken is? Water en waterkwaliteit spelen, mede door de klimaatontwikkelingen, een steeds belangrijkere rol. Samen die uitdaging oppakken lijkt ons het goede antwoord! Werken met water. Voor nu en later."

Laagste kosten, hoogste kwaliteit

Mark Elders, bedrijfsleider rwzi Land van Cuijk: "We realiseren schaalvergroting in de afvalwaterketen binnen het beheergebied van het Land van Cuijk. We gaan nauwer samenwerken en we

kijken ook bij elkaar in de keuken. Zo leren de gemeenten en waterschap veel van elkaar op het gebied van afvalwaterbeheer. Dit zorgt ervoor dat we effectiever en dus goedkoper gaan werken. Daardoor krijgt de burger in het Land van Cuijk voor de laagste kosten de hoogste kwaliteit."

Veiligheid verbeterd

John Arts, beleidsmedewerker Boxmeer: "Sinds de samenwerking met het waterschap is de veiligheid rondom de gemalen in Boxmeer aanzienlijk verbeterd. Ze waren niet voorzien van valroosters

en hadden te zware putdeksels. Ook de elektriciteitsaansluitingen konden beter. We hadden daar gewoon te weinig capaciteit dus aandacht voor. Samen keken we goed naar de veiligheidsaspecten en zochten naar oplossingen. Onze gemalen voldoen nu aan de Arboret. Dat is toch een weer zorg minder."